

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**
Enhet 2

DOM
2017-05-22
Meddelad i Linköping

Mål nr
1163-17

SÖKANDE

Lassila & Tikanoja Service AB, 556684-8866
Armégatan 40
171 71 Solna

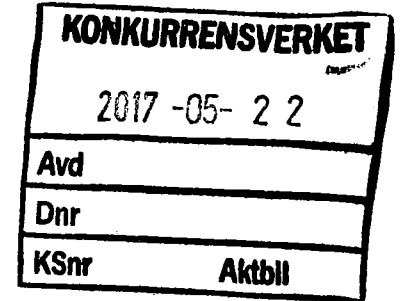
MOTPART

Linköpings kommun
581 81 Linköping

Ombud: Upphandlingscenter
Slottsgatan 118
602 22 Norrköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 284587

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Linköpings kommun (kommunen) genomför upphandling av ”Städtjänster Kärna och Tokarpsskolan med närliggande förskolor ” med dnr *UH-2016-183* (upphandlingen). Upphandlingen genomförs genom öppet förfarande och kommunen kommer att teckna avtal med den leverantör som har lämnat anbud med lägst pris. Kommunen har i tilldelningsbeslut antagit anbud lämnat av Fervent Cleaning Company AB.

Lassila & Tikanoja Service AB (Lassila) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS ANFÖRT

Bolaget

Kommunen har inte kunnat anta anbudsgivaren med lägst anbudspris enligt utvärderingskriterierna då flera nödvändiga parametrar har saknats. För att på ett objektivt sätt kunna bedöma om en leverantör erbjudit tillräcklig bemanning krävs följande:

- a) Ritningar som uttrycker exakt antal kvadratmeter som ska städas vid varje givet tillfälle
- b) Platsbesök med verifiering av ytorna, t.ex. genom frågor till personal på plats med kunskap om lokalerna
- c) Ett timpris angivet av den upphandlande myndigheten

Utan dessa tre parametrar kan man inte, annat än godtyckligt, förklara ett anbud som normalt lågt. I upphandlingen har endast uppgift c) funnits tillgänglig vilket är otillräckligt. Kommunen anför, med stöd av punkten 6.1 i

förfrågningsunderlaget, att bolaget har haft möjlighet att göra sig en egen bild av uppdraget. I punkt 6.1 anges bl.a. följande:

”Anbudsgivaren ska genom besök på plats besiktiga ifrågavarande lokaler i syfte att skapa sig en bild av lokalernas utseende, materialval och andra faktorer som påverkar anbudsgivningen och städbehovet.”

Bolaget gjorde de facto ett platsbesök för att få en uppfattning om hur stor del av skolorna som var öppna under sommaren, men fick då inte ställa frågor om vilka ytor som avgick under sommaren. Besiktningen blev således bara en bekräftelse på informationen som redan fanns i ritningar och underlag och gav inte någon insikt i vilka lokaler som var avstängda under sommarhalvåret.

Kommunen

Bolaget anför att upphandlingen har tilldelats felaktigt, att utvärderingskriterierna inte leder till att kommunen antar anbudsgivaren med lägst anbudspris samt att en ej konkurrensneutral princip har tillämpats. Som bevisning hänvisar bolaget till tilldelningsbeslutet i upphandlingen, men förklarar inte vari felet består. Det finns därmed inget för kommunen att bemöta. Det framgår tydligt av tilldelningsbeslutet med tillhörande upphandlingsrapport att utvärdering har skett med hänsyn tagen till lägst anbudspris, dvs. föreslagna leverantör har uppfyllt samtliga kvalificerings- och obligatoriska krav samt lämnat lägst anbudspris. Kommunen bestrider därför bolagets talan med hänvisning till att bolaget saknar belägg för sina påståenden.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande

myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har i målet anfört att den valda utvärderingsmodellen är bristfällig och att de tillämpade utvärderingskriterierna inte har kunnat leda till att anbudet med lägst pris antas. Detta då det enligt bolaget saknats nödvändig information för att t.ex. kunna avgöra vad som är tillräcklig bemanning. Vidare menar bolaget att kommunen förfarit godtyckligt vid anbudsutvärderingen. Bolaget har dock inte preciserat exakt vad i kommunens agerande man finner vara baserat på godtycke. Vidare har bolaget anfört att upphandlande myndighet inte kan förkasta ett anbud som onormalt lågt då alla parametrar inte varit kända.

Enligt förvaltningsrättens mening är den upphandlande myndigheten bäst lämpad att utvärdera anbuden utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten träder därför inte in i kommunens utvärderande roll utan prövningen är begränsad till om utvärderingskriterier och sättet för utvärdering är förenliga med principerna om transparens, likabehandling och icke-diskriminering i 1 kap. 9 § LOU. I denna fråga gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Av förfrågningsunderlagets bilaga "Kravspecifikation" avsnitt 1 framgår vilka objekt som ingår i uppdraget och städtytor angivet i kvadratmeter för varje objekt samt minimikravet på städtid per tillfälle angivet i timmar. Vidare framkommer i avsnitt 4.0 städtider för objekten samt antal städdagar per år. Anbudsgivarna har utöver den skriftliga informationen i förfrågningsunderlaget fått tillfälle till att göra platsbesök för att själva kunna bilda sig en uppfattning om lokalernas utseende och materialval. Utöver detta har frågor kunnat ställas genom Upphandlingscenters upphandlingsverktyg. Genom att endast tillåta frågor elektroniskt genom upphandlingsverktyget har kommunen sett till att samtliga anbudsgivare får del av all information som ges för att på detta sätt säkerställa likabehandling och transparens. Kommunens utvärderingsmodell baseras på objektiva mätbara kriterier, vilka framgår av förfrågningsunderlaget.

Mot bakgrund av det ovan angivna finns enligt förvaltningsrätten inte stöd för slutsatsen att marknadens aktörer inte har kunnat utforma konkurrenskraftiga och korrekta anbud baserade på informationen i förfrågningsunderlaget i kombination med platsbesök och tillfälle att ställa frågor elektroniskt. För det fall bolaget funnit det oklart hur stor del av byggnaderna som skulle städas utanför ordinarie skoltermin borde man ha ställt frågor kring detta på upphandlingsverktyget.

Förvaltningsrätten finner att vad bolaget framfört i målet inte visat på brister i utvärderingsmodellen eller att kommunen skulle ha förfarit felaktigt vid sin anbudsutvärdering av inkomna anbud. Något skäl att ingripa mot upphandlingen på av bolaget anförda grunder föreligger således inte. Ansökan om överprövning ska i enlighet härmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109 1D/LOU).

Magnus Wickström

Föredragande har varit Andrea Ritzer.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.